

Liturgie

Festival of Lessons and Carols

zondag 1 december 2024

1e zondag van Advent

NICOLAÏKERK

ONDER EEN OPEN HEMEL

Voorganger

ds. Netty de Jong-Dorland

Organist

Berry van Berkum

M.m.v.

Vespercantorij Nicolaïkerk o.l.v. Ko Zwanenburg

In het donker...

(allen gaan staan)

Lezing Johannes 1, 1-5

Cantorij Advent-responsie

Ik zie van verre:
de Heer, Hij komt met macht;
een wolk bedekt de hele aarde.
gaat Hem tegemoet en zegt tot Hem:
zijt Gij degeen die komen zou
om te richten over uw volk Israël?
Groten en kleinen, rijken en armen, allen tezamen,
gaat Hem tegemoet en zegt tot Hem:
Hoor ons, Herder van Israël,
Gij die Jozef weidt als schapen,
zeg ons, zijt Gij degeen die komen zal?
Wek op uw macht, o Heer, en kom
om te richten over uw volk Israël.
Aan de Vader en de Zoon zij glorie,
de heilige Geest gelijke ere,
Ik zie van verre: de Heer, Hij komt met macht;
een wolk bedekt de hele aarde.
gaat hem tegemoet en zegt tot Hem:
zijt Gij degeen die komen zou
om te richten over uw volk Israël?

(allen blijven staan)

Eerste lezing Genesis 1, 1-5
Gelezen door Netty de Jong-Dorland

L. Dit is het woord van de Heer!
G. *Wij danken God!*

Het licht wordt vanaf de eerste adventskaars doorgegeven

Voorganger Genesis 1, 14 -15

Cantorij

Creator alme siderum
Hymne uit de vespers van de advent

Creator alme siderum,
Æterna lux credentium,
Christe redemptor omnium,
Exaudi preces supplicum.
Qui condolens interitu
Mortis perire sæculum,
Salvasti mundum languidum,
Donans reis remedium:
Vergente mundi vespere,
Uti sponsus de thalamo,
Egressus honestissima
Virginis Matris clausula.
Cujus forti potentiæ
Genu curvantur omnia,
Cœlestia, terrestria,
Nutu fantentur subdita.
Te deprecamur, hægie,
Venture judex sæculi,
Conserva nos in tempore
Hostis a telo perfidi.
Laus, honor, virtus gloria
Dei Patri, et Filio,
Sancto simul Paraclito,
In sæculorum sæcula. Amen.

*Gij, milde schepper van het sterrenleger,
Zelf eeuwig licht van wie gelooft,
Christus, verlosser van het heelal,
Verhoor ons, smekend in gebed.
In Uw erbarmen met het lot
der schepping, tot de dood gedoemd,
redt Gij de zieke wereld
en schenkt aan de schuldigen een medicijn.
Toen de avond der tijden viel, trad Gij,
als een bruidegom uit de bruidskamer,
uit de zuiverreine kluis
der aller eerbiedwaardigste moedermaagd.
Alles wat bestaat buigt
de knieën voor Uw kracht;
de hemel en de aarde, alles
erkent zich onderworpen aan Uw werken.*

*U bidden wij, hoogheilige,
die eens als wereldrechter komt:
bewaar ons in de tijd
tegen de pijlen van de verdorven vijand.
Lof, eer, kracht en heerlijkheid
Zij God, de Vader en de Zoon,
en ook de Heilige Geest
in alle eeuwen der eeuwen. Amen.*

Hymne

Licht in onze ogen • LB 463
Verzen 1, 6, 7 en 8

t. Sytze de Vries / m. Kenneth George Finlay

1 Licht in on - ze o - gen,
red - der uit de nacht,
geldt uw me - de - do - gen
nog wie U ver - wacht?

6. Kyrie eleison,
dat Gij u erbarmt,
onze kille koude
met uw licht verwarmt!

7. Christe eleison,
nog is niet verstomd
ons verlangend roepen
dat Gij spoedig komt!

8. Kyrie eleison,
wees genadig, Heer!
Breng ons naar de morgen
wacht niet langer meer!

Nodiging tot gebed

Zusters en broeders,
in deze tijd waarin wij de komst van de Heer verwachten
mogen wij in dit huis samenkomen
met liederen tot zijn lof
en zo ons voorbereiden
om de boodschap van de engelen te horen
en mee te gaan naar Bethlehem
om het kind te zien dat daar ligt in de kribbe.

Wij lezen in de Schriften
hoe God ons heeft liefgehad
vanaf de eerste tijd,
toen wij Hem ongehoorzaam werden,
totdat Hij ons verlossing bracht in dit heilig Kind.

Maar laten wij allereerst tot God bidden
voor de nood van heel de wereld,
om vrede op aarde voor de mensen die Hij liefheeft,
voor de kerk, over heel de aarde verspreid
en voor Gods volk in dit land en in deze stad.

En daar zijn liefde in het bijzonder naar hen uitgaat,
willen wij in zijn Naam de armen en hulpelozen gedenken,
de hongerigen en verdrukten,
de vluchtelingen, de gevangenen,
de slachtoffers van oorlog en geweld;
de zieken, hen die rouw dragen,
de eenzamen en onbeminden,
de ouden van dagen en de kinderen,
allen die God zoeken, hen die Hem niet zoeken
en alleen die zijn Naam aanroepen zonder Hem te kennen.

Al onze gebeden en gedachten,
alles zelfs wat wij niet kunnen en durven uitspreken,
dat alles mogen wij voor Hem brengen
met de woorden die Christus zelf ons gegeven heeft:

(allen)

Onze Vader die in de hemel zijt,
Uw naam worde geheiligd.
Uw koninkrijk kome.
Uw wil geschiede

zoals in de hemel ook op aarde.
Geef ons heden ons dagelijks brood.
En vergeef ons onze schulden
zoals ook wij onze schuldenaars vergeven.
En leid ons niet in verzoeking,
maar verlos ons van de boze.
Want van U is het koninkrijk
en de kracht en de heerlijkheid
in eeuwigheid.

Hymne Zal er ooit een dag van vrede • LB 462

1. (allen)

t. Henk Jongerius / m London 1863

1 Zal er ooit een dag van vrede,
zal er ooit bevrijding zijn
voor wie worden dood-ge-zwegen
levenslang gebroken zijn?

2. (allen) Zal er ooit een blijvend heden
vol van goede vrede zijn
waar geen pijn meer wordt geleden
en het leven nieuw zal zijn?
3. (cantorij) Zie de takken aan de bomen
waar het jonge groen ontluikt
tot een stralend nieuwe zomer
waar de vredesbloesem ruikt.
4. (allen) Zie de sterren aan de hemel
waar het duister van de nacht
door hun schijnsel wordt verdreven
tot een nieuwe dag die lacht.

5. (cantorij) Zoals bomen mensen tonen
dat er kracht tot groeien is
zal de zoon der mensen komen
die de boom des levens is.
6. (allen) Zoals sterren mensen melden
dat geen nacht te donker is
zal een kind ons komen redden
dat het licht der wereld is.

(allen gaan zitten)

Tweede lezing Jesaja 11, 1-9
Gelezen door Mirjam de Zeeuw

L. Dit is het woord van de Heer!
G. *Wij danken God!*

Cantorij There is no rose of such virtue
Gerald Near (1942)

There is no rose of such virtue
as is the rose that bare Jesu; Alleluia.
For in this rose contained
was heaven and earth in little space; Res miranda.
By that rose we may well see
that he is God in persons three, Pari forma.
The Angels sungen the shepherds to:
Gloria in excelsis Deo: Gaudeamus.
Leave we all this worldly mirth,
and follow we this joyful birth; Transeamus.

*Er is geen roos van zulk een deugd
als de roos die Jezus baarde. Halleluja.
Want in deze roos waren vervat
hemel en aarde in een kleine ruimte,
Laten we ons verwonderen.
Door die roos kunnen we goed inzien
dat God één is in drie personen. Aan elkaar gelijk.
De engelen zongen tot de herders:
gloria in excelsis Deo. Laten we ons verheugen!
Laten we deze wereldlijke vrolijkheid achter ons laten
en deze vreugderijke geboorte volgen.
Laten we volgen.*

(allen gaan staan)

Hymne O wijsheid, daal als vruchtbare taal • LB 466
Bewerking Ko Zwanenburg

1. (vrouwen)

t. Willem Barnard / m. Frankruw/Thomas ijk, 15^e ee Helmore

1 O wijsheid, daal als vrucht-ba-re taal!
Het zaad ver-dort, de oogst wordt schraal,
op aar-de plant het kwaad zich voort,
de waan-zin voert het hoog - ste woord.
O kom, o kom, Em - ma - nu-el!
Ver - blijd uw volk, uw Is - ra - el!

2. (mannen) O kom, die Heer en meester zijt,
verschijn ons toch in majesteit!
Verlichte wolk en lopend vuur,
zo waart Gij eens op aarde hier.
O kom, o kom, Emmanuël!
Verblijd uw volk, uw Israël!

3. (vrouwen) Ja kom, Gij wortel Isai,
verlos ons van de tirannie,
van alle goden dezer eeuw,
o herder, sla de boze leeuw!
O kom, o kom, Emmanuël!
Verblijd uw volk, uw Israël!

Cantorij

Angelus ad Virginem
Andrew Carter (1939)

Angelus ad virginem,
Subintrans in conclave,
Virginis formidinem
Demulcens, inquit "Ave!
Ave, regina virginum:
Coeli terraeque dominum
Concipies et paries intacta
Salutem hominum;
Tu porta coeli facta,
Medela criminum."

"Quomodo conciperem,
Quae virum non cognovi?
Qualiter infringerem,
Quae firma mente vovi?"
"Spiritus sancti gratia
Perficiet haec omnia.
Ne timeas, sed gaudeas
Secura, quod castimonia
Manebit in te pura
Dei potentia."

Ad haec, virgo nobilis
Respondens inquit ei,
"Ancilla sum humilis
Omnipotentis Dei.
Tibi coelesti nuntio,
Tanti secreti conscio,
Consentiens et cupiens videre
Factum quod audio,
Parata sum parere
Dei consilio."

Eia Mater Domini,
Quae pacem reddidisti
Angelis et homini
Cum Christum genuisti!
Tuum exora filium
Ut se nobis propitium
Exhibeat, et deleat peccata,
Praestans auxilium
Vita frui beata
Post hoc exsilium.

De engel kwam de kamer van de
maagd binnen, waar zij alleen was.
Hij kalmeerde de vrees van de maagd
met een: 'Wees gegroet!
Wees gegroet, koningin der maagden.
Je zult zwanger worden en de Heer
van de hemel en van de aarde baren,
onbevlekt, de redding der mensheid.
Je bent tot de poort naar de hemel
gemaakt, de vergeving van onze
zonden'.

'Hoe kan ik in verwachting raken
terwijl ik geen omgang heb met een
man? Hoe kan ik de eed schenden
die ik bij mijn volle verstand heb
gezworen?' 'De genade van de Heilige
Geest zal dit alles volbrengen. Vrees
niet, maar wees verheugd en veilig,
want kuisheid zal in je blijven, pure
kracht van God'.

De edele maagd antwoordde hem na
deze woorden het volgende:
'Ik ben de nederige dienstmaagd
van de almachtige God. Door uw
hemelse boodschap ben ik me zulke
geheimen bewust geworden.
Ik stem er mee in en ik verlang ernaar
te zien gebeuren de dingen die ik hoor;
Ik ben klaar om Gods wil te
gehoorzamen'.

Kom nu, moeder van de Heer,
die vrede teruggegeven heeft
aan engelen en mensen, toen U
Christus baarde; bid uw Zoon
goed voor ons te zijn.
Laat Hem ons onze zonden zien
en ze wegwassen
en ons helpen
een gelukkig leven te leven
na onze ballingschap.

Vierde lezing Lucas 1, 39-45
Gelezen door Klassie Kil

L. Dit is het woord van de Heer!
G. *Wij danken God!*

(allen gaan staan)

Cantorij Magnificat, (de lofzang van Maria)
Herbert Sumsion (1899-1995)

My soul doth magnify the Lord,
And my spirit rejoiceth in God my Saviour.
For He hath regarded the lowliness of His handmaiden.
For behold, from henceforth all generations
shall call me blessed.
For He that is mighty hath magnified me,
And holy is His Name.
And His mercy is on them that fear Him,
Throughout all generations.
He hath shewed strength with His arm,
He hath scattered the proud
in the imagination of their hearts.
He hath put down the mighty from their seat,
And hath exalted the humble and meek.
He hath filled the hungry with good things,
And the rich He hath sent empty away.
He remembering His mercy hath holpen His servant Israel,
As he promised to our forefathers,
Abraham and his seed, for ever.
Glory be to the Father and to the Son and to the Holy Spirit.
As it was in the beginning is now, and ever shall be,
world without end. Amen.

*Mijn ziel prijst en looft de Heer,
mijn hart juicht om God, mijn redder:
hij heeft oog gehad voor mij, zijn minste dienaar.
Alle geslachten zullen mij voortaan gelukkig prijzen,
ja, grote dingen heeft de Machtige voor mij gedaan,
heilig is zijn naam.
Barmhartig is hij, van geslacht op geslacht,
voor al wie hem vereert.
Hij toont zijn macht en de kracht van zijn arm
en drijft uiteen wie zich verheven wanen,
heersers stoot hij van hun troon*

en wie gering is geeft hij aanzien.
Wie honger heeft overlaadt hij met gaven,
maar rijken stuurt hij weg met lege handen.
Hij trekt zich het lot aan van Israël, zijn dienaar,
zoals hij aan onze voorouders heeft beloofd:
hij herinnert zich zijn barmhartigheid jegens Abraham
en zijn nageslacht, tot in eeuwigheid.
Eer zij de Vader, de Zoon en de Heilige Geest,
zoals het was in het begin,
nu en altijd en in de eeuwen der eeuwen. Amen.

Vert. Lucas 1: 46-56

(allen gaan zitten)

Vijfde lezing Mattheus 3, 1-12
 Gelezen door Ellen Schreijer

L. Dit is het woord van de Heer!
G. Wij danken God!

(allen gaan staan)

Hymne De dooper staat aan de rivier
 t. Koenraad Ouwens / z. *Musicalisches Handbuch*,
 Hamburg 1690 / Winchester New

1. (cantorij) De dooper staat aan de rivier
 en roept: Het Koninkrijk is hier,
 die na mij komt, die gij iet kent,
 dat is het lam dat God u zendt.

2. (allen)

2. Ont - waakt, als gij nog slaapt, en ziet
dat gij ver - gaat, als gij u niet
tot God en tot el - kaar be - keert
en zo waar - ach - tig le - ven leert.

- 3 (allen) Hoor, wat Johannes tot ons zegt:
Maakt voor de Heer de paden recht,
opdat gij 't boze overwint
en Hij bij u een woning vindt.
4. (cantorij) Ons leven, dat kortstondig bloeit
verdort, als het niet wordt bevoeid
door U, Heer, die van eeuwigheid
de stroom van levend water zijt.
5. (allen) Een zieke wereld smacht naar U,
strek uit uw hand, genees haar nu
en toon het licht van uw Gelaat
vóór zij in nacht ten onder gaat.
6. (allen) O Zoon van God, U bidden wij:
kom spoedig tot ons, maak ons vrij!
Want om uw liefde en uw macht
wordt eeuwig, Heer, U lof gebracht.

(allen gaan zitten)

Zesde lezing Mattheüs 25, 1-13
Gelezen dor Mirjam de Zeeuw

L. Dit is het woord van de Heer!
G. *Wij danken God!*

(allen gaan staan)

Hymne

Wachet auf, ruft uns die Stimme • LvdK, gez. 262

Naar Philipp Nicolai / v. C.B. Burger

1. (allen)

1. 'Op, waakt op!' zo klinkt het lui — de.
Wat wil dit roe - pen toch be - dui - den,
gij to - ren - wach - ters van de tijd?
'Mid - der - nacht is aan - ge - bro - ken,
zijn u - we lam - pen wel ont - sto - ken,
gij maag - den, die de Heer ver - beidt?
Gij sla - pen - den, ont - waakt,
de Brui - de - gom ge - naakt!
Hal - le - lu - ja,
nu op - ge - staan!
Het feest breekt aan;
gij moet Hem ij - lings te - gen - gaan!'

Zetting J.S. Bach (1685-1750)

2. (cantorij) Sion hoort de wachters zingen,
zij voelt het hart van vreugd opspringen,
ontwaakt met spoed, staat haastig op.
Uit de hemel daalt Hij neder,
in waarheid sterk, in liefde teder:
haar licht verschijnt, haar ster gaat op.
Kom Heiland, 's aardrijks kroon,
Heer Jezus, 's Vaders Zoon!
Zing hosanna,
komt altemaal
ter bruiloftsmaal,
waar Hij ons roept aan 't avondmaal!
3. (allen) Laat ons U ter ere zingen
met allen, die uw troon omringen,
één koor van mens' en engelenstem!
Paarlen zijn der poorten bogen,
die nederdalen uit den hoge:
het hemelse Jeruzalem.
Geen oog heeft ooit begroet,
geen hart heeft ooit vermoed
zulk een vreugde.
Zo juichen wij
en roemen blij
de glorie van uw heerschappij!

(allen gaan zitten)

Zevende lezing

Openbaring 21, 1-4

Openbaring 22, 1 en 2, 12 en 13, 17 en 20

Gelezen door Netty de Jong-Dorland

L. Dit is het woord van de Heer!

G. *Wij danken God!*

Cantorij

O thou the central orb
Tekst: Henry Ramsden Bramley (1833-1917)
Muziek: Charles Wood (1866-1926)

O thou, the central orb of righteous love,
Pure beam of the Most High, eternal light
Of this our wintry world; thy radiance bright
Awakes new joy in faith: hope soars above.

Come, quickly come, and let thy glory shine;
Gilding our darksome heaven with rays divine.

Thy saints with holy lustre round thee move,
As stars about thy throne, set in the height
Of God's ordaining counsel, as thy sight
Gives measured grace to each, thy power to prove.

Let thy bright beams disperse the gloom of sin:
Our nature all shall feel eternal day
In fellowship with thee, transforming ray
To souls, erewhile unclean, now pure within. Amen.

*O gij, de centrale zon van rechtvaardige liefde,
zuivere straal van de Allerhoogste, eeuwig licht
van onze winterse wereld; uw heldere glans
wekt nieuwe vreugde in het geloof: de hoop stijgt er
bovenuit.*

*Kom, kom snel, en laat uw glorie schijnen
en onze donkere hemel vergulden met goddelijke stralen.*

*Uw heiligen bewegen met heilige glans om u heen,
als sterren rondom uw troon, in de hoogte geplaatst
van Gods beschikkende raad, net als uw blik
milde genade biedt aan ieder, om uw macht te bewijzen.*

*Laat uw heldere stralen de somberheid van de zonde
verdrijven:
Onze hele natuur zal de eeuwige dag voelen
in gemeenschap met u, transformerende straal
Voor zielen die voorheen onrein waren,
maar nu puur van binnen. Amen.*

(allen gaan staan)

Gebeden en zegen

V. Wij bidden U, o Heer, onze God,
maak ons waakzaam en oplettend,
in afwachting van de komst van uw Zoon,
Christus onze Heer;
dat hij ons niet slapend in onze zonden zal vinden,
wanneer hij zal komen en zal aankloppen,
maar wakker, en ons verheugend in zijn lof.

G. *Amen*

V. Almachtige God, geef ons genade
zodat we de werken van de duisternis kunnen verwerpen,
en trek ons de wapenrusting van het licht aan,
nu in de tijd van dit sterfelijke leven,
waarin uw Zoon Jezus Christus ons kwam bezoeken
in grote nederigheid;
dat we op de laatste dag,
wanneer hij weer zal komen in zijn glorieuze majesteit
om zowel de levenden als de doden te oordelen,
mogen opstaan naar het onsterfelijke leven,
door Hem die met u leeft en regeert
en de Heilige Geest, nu en voor altijd.

G. *Amen*

V. Ga in vrede de wereld in;
wees moedig;
houd je vast aan dat wat goed is;
vergeld geen kwaad met kwaad;
bemoedig de angstigen;
steun de zwakken;
help de getroffen en;
eer alle mensen;
heb de Heer lief en dien hem,
terwijl u zich verheugt in de kracht van zijn geest.
En de zegen van de Almachtige God, de Vader, de Zoon,
en de Heilige Geest, is onder jullie
en blijft altijd bij jullie.

G. *Amen*

(allen gaan staan)

Hymne

Zie, als koning zal Hij komen

Uit: 'Het liefste lied van overzee', deel 1, nr. 57

1. (allen)

Tekst: Sytze de Vries, vrij naar Charles Wesley

Muziek: Thomas Olivers

1. Zie, als ko - ning zal Hij ko - men
met zijn glo - ri - eus be - leid.
Waar wij van hem blij ven dro - men
wordt de weg voor hem be - reid.
Ho - si - an - na, ho - si - an - na,
ho - si - an - na, Chris - tus komt in ma - jes - teit!

2. (cantorij)

Zijn gerechtigheid zal stralen,
lichtend langs de hemel gaan.
Wie met tranen moesten zaaien
zullen rijk beladen staan,
als zij juichend (3x)
achter hun bevrjder gaan.

3. (allen)

Dan zal ooit zijn oordeel klinken
dat de levens recht zal doen
die geen leven mochten heten,
want hun wacht een nieuw seizoen.
Maranatha (3x)
wil de toekomst open doen!

4. (cantorij) Hij zal komen met erbarmen
en langs onze straten gaan.
Wie verloren van het leven
geeft Hij het om op te staan.
Heer, ontferm U (3x)
zie ons in genade aan!
5. (allen) Eenmaal als de wolken breken
en de voorhang open gaat,
is de laatste vraag geweken,
zien wij God in het gelaat.
Halleluja (3x)
om wat ons te wachten staat!

Uitleidend orgelspel

Postlude

Collectedoel

Muziekfonds Nicolaïkerk. Uw bijdrage wordt zeer op prijs gesteld om de muziek in de Nicolaïkerk te laten klinken, ook in de toekomst, door een gift over te maken naar het Muziekfonds van de Nicolaïkerk, rek.nr. NL64 RABO 0130 7194 98 t.n.v. Nicolaïkerk o.v.v. Muziekfonds. Dank u wel voor uw bijdrage!

De gaven worden ingezameld aan het eind van de dienst in de mandjes bij de uitgang. Doneer bij voorkeur digitaal:

- scan de QR-code met uw telefoon (om te betalen dubbelklik op 'Donkey Mobile')
- of doneer via de [Nicolaïkerk-app](#), icoontje 'geven'.

Agenda vespers Nicolaïkerk

- **Zondag 5 januari, 17.00 uur • Koorvesper**
Voorganger: ds. Willem Jan de Hek
Organist: Berry van Berkum
M.m.v. de Vespercantorij Nicolaïkerk o.l.v. Ko Zwanenburg